

BANSKÁ BYSTRICA, 1.10.2024

Ako vzniká kópia historického šperku

Brošňa z ružového zlata s gravírovanými lupeňmi a s osadenými piatimi diamantmi od banskobystrického zlatníka a optika Alexandra Stollmanna sa stala predlohou pre Annu Lehotskú na výrobu repliky tohto historického šperku. Ešte počas štúdia na Súkromnej škole umeleckého priemyslu Hodruša-Hámre ju práce zlatníckych remeselníkov v našom meste očarili. So svojou prednáškou prichádza do Thurzovho domu odkryť zlatnícke remeslo a majstrov, ktorí svoju nápaditosť premieňali na diela formované ľudskou rukou.

Stredoslovenské múzeum – kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja pripravilo v rámci aktuálnej výstavy v Thurzovom dome Samuel Libay – majster filigránu viacero zaujímavých podujatí a prednášok. Jednou z nich je aj prednáška Anny Lehotskej, ktorá návštevníkom predstaví jej cestu za tvorbou repliky šperku zlatníka Alexandra Stollmanna. 23. októbra o 17:00 h tak odkryje v Thurzovom dome ďalšie skutočnosti spojené so zlatníckym remeslom v našom meste.

„Alexander Andrej Stollmann pôsobil v rokoch 1898-1923 v meste priamo pod Urpínom ako umelecký zlatník, klenotník a optik. Pri pohľade na jeho diela motivoval moju zvedavosť k prebádaniu jeho života, remesla, umeleckého myslenia a samotných diel. Diela ma priviedli až k vytvoreniu vernej repliky brošne z dámskej kolekcie, ktorá je uložená a možná k nahliadnutiu v Klenotnici Matejovho domu. Brošňou som sa chcela čo najviac priblížiť k jeho zručnostiam a pôvodnému technologickému postupu, ktorým som chcela poukázať na zručnosť banskobystrických zlatníkov v 19. storočí. Práve o príprave a realizácii tohto diela bude aktuálna prednáška, ktorá predstaví aj úskalia pri tvorbe takéhoto artefaktu“, hovorí Anna Lehotská.

Myšlienka tvorby repliky daného šperku vznikla po spoločnej výstave v priestoroch Thurzovho domu v spolupráci so Súkromnou školou umeleckého priemyslu Hodruša-Hámre. V rámci stredoškolskej činnosti si to ako predmet svojej práce vybrala spomínaná študentka školy. Na prácu dozeral aj odborný dohľad majsterky Mgr. Alexandry Ďurčovej a odborného pracovníka múzea historika PhDr. Filipa Glocka. Brošňa z ružového zlata s gravírovanými lupeňmi a s osadenými piatimi diamantmi tak už má dnes aj svoju repliku.

„Bolo to pre mňa veľmi príjemné prekvapenie, že aj touto formou môžeme oživiť život a najmä prácu významného zlatníka v našom meste. Už v úvode som bol zvedavý na výsledok práce mladej študentky. Po viacerých konzultáciách, si myslím, že sa práca podarila a hlavné je, že zlatnícke remeslo má svojich mladých a talentovaných pokračovateľov“, dopĺňa historik Filip Glocko.

Kto bol Alexander Stollmann?

Alexander Stollmann bol umelecký zlatník, klenotník a optik, ktorý sa narodil 17. marca 1878 v Banskej Bystrici. Vzťah k remeslu získal mladý Alexander v umelecko-remeselníckej rodine Stollmannovcov. Zlatníckemu remeslu sa Stollmann vyučil u banskobystrického zlatníckeho majstra Pavla Rennera staršieho. Po vyučení odišiel Alexander Stollmann ako tovariš za ďalším odborným zdokonalením do Viedne a neskôr do Augsburgu. Po niekoľkých rokoch pobytu v zahraničí sa vrátil domov do Banskej Bystrice, aby si tu založil vlastnú firmu a oženil sa. Alexander Stollmann býval s rodinou na Dolnej ulici v dome číslo 22, kde mal aj svoj obchod. Tu žil až do svojej smrti v roku 1923. Jeho šikovnosť, výnimočná odbornosť, ako aj nápaditosť ho predurčovali aj na prípadnú pedagogickú dráhu a pozíciu. Tá sa však nikdy nezrealizovala. V zbierkach Stredoslovenského múzea sa nachádza kolekcia rodinných šperkov, ktoré darovali do zbierok múzea dcéry Alexandra Stollmanna.

Mgr. Dana Kurtíková

PR manažér Stredoslovenského múzea

email: kurtikova@ssmuzeum.sk

mobil: +421 911 055 330

tel.: +421 484 125 897